

Upravni sud Republike Hrvatske

GRADNJA – potvrda glavnog projekta – upravni akt

Čl. 116. t. 3. i čl. 118. Zakona o gradnji (NN 175/03 i 100/04).

Čl. 6/2. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92 i 77/92).

Potvrda glavnog projekta na temelju kojeg investitor stječe pravo graditi odnosno rekonstruirati uporabljivu građevinu je upravni akt.

»Odredbom čl. 116. t. 3. Zakona o gradnji (NN 175/03), na temelju kojeg je izdana potvrda glavnog projekta, bilo je propisano da građevinska dozvola nije potrebna za građenje, odnosno rekonstrukciju uporabljive građevine:

- koja se nalazi unutar prostora zauzetog za potrebe vojnoustrojbenih cjelina koji je ograđen i osiguran vojnom stražom (vojnog kompleksa),
- kojom se nepokretnoj, odnosno teško pokretnoj osobi koja ima 100% tjelesnog oštećenja ili najmanje 80% tjelesnog oštećenja funkcija organa za kretanje i priznaje joj se pomoć druge osobe u obavljanju većine ili svih životnih funkcija, omogućava ili olakšava kretanje građevinom.

Prema čl. 118/1. navedenog Zakona, na koji se također tijelo prvog stupnja poziva u uvodu navedene potvrde, bilo je propisano da se građenju odnosno izvođenju radova iz čl. 116., između ostalog, i t. 3. ovoga zakona, može pristupiti na temelju glavnog projekta koji je potvrdilo tijelo graditeljstva na području kojeg se namjerava graditi.

Iz navedenih odredbi Zakona proizlazi da investitor na temelju potvrde glavnog projekta stječe pravo graditi odnosno rekonstruirati uporabljivu građevinu.

Tuženo tijelo u obrazloženju osporenog rješenja, kao i u odgovoru na tužbu, ističe da potvrda glavnog projekta nije upravni akt pa da stoga

tužitelji nisu niti trebali sudjelovati kao stranke u postupku izdavanja navedene potvrde.

Takvo shvaćanje tuženog tijela ovaj sud ne prihvaća.

Naime, odredbom članka 6/2. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92 i 77/92) propisano je da je upravni akt, prema tom zakonu, akt kojim organ iz čl. 5. ovoga zakona, u obavljanju javnih ovlasti, rješava o stano vitom pravu ili obvezi određenog pojedinca ili organizacije u kakvoj upravnoj stvari.

Iz naprijed navedenih odredbi Zakona o gradnji proizlazi da je riječ o aktu koji se donosi u postupku koji se pokreće na zahtjev stranke – investitora, da taj akt donosi tijelo graditeljstva na području kojeg se namjerava graditi, da se odlučuje o pravu investitora da gradi na temelju takve potvrde te da se primjenjuju odredbe materijalnoga zakona kao i da je riječ o upravnoj stvari.

Kako za ocjenu pravnog karaktera upravnog akta nije od utjecaja naziv akta, kao ni njegov oblik, potvrda glavnog projekta na temelju kojeg investitor stječe pravo graditi odnosno rekonstruirati uporabljivu građevinu smatra se upravnim aktom, kojim se, neposredno primjenjujući odredbe Zakona o gradnji, rješava o pravu stranke da gradi odnosno rekonstruira građevinu za koju nije potrebno ishoditi građevinsku dozvolu, već potvrdu glavnog projekta. Iz navedenog slijedi da je potvrda glavnog projekta upravni akt budući da ima sve elemente propisane odredbom čl. 6/2. Zakona o upravnim sporovima.

Imajući u vidu gorenavedeno, na sjednici Imovinsko-pravnog odjela Suda 20. listopada 2008. donesen je zaključak da je potvrda glavnog projekta izdana na temelju odredbi Zakona o gradnji (NN 175/03 i 100/04) upravni akt.«

Us-8340/2004, 24. listopada 2008.

KONCESIJE – natječajna dokumentacija

Čl. 209/2. Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91 i 103/96).

Odluka kojom se dodjeljuje koncesija ne može se temeljiti na dokumentaciji dostavljenoj nakon završetka natječaja.

»Prije svega, Sud u presudi koja se izvršava osporenom odlukom nije tuženom tijelu naložio utvrđivanje činjeničnog stanja u postupku nakon

presude, zbog čega tuženo tijelo nije imalo ovlast pozvati stranke na dostavu dodatnih dokaza i podataka, što je učinilo pozivom od 17. svibnja 2002.

Tuženo je tijelo odluku trebalo donijeti na temelju prijava i dokaza pristiglih do isteka roka utvrđenog natječajem koji je objavljen u Narodnim novinama br. 13/99 od 5. veljače 1999. Prema t. VII. natječaja, rok je istekao 14. svibnja 1999. u 16 sati. Stoga je osnovan prigovor tužitelja da se odluka mogla donijeti samo na temelju prijava i dokaza pristiglih do isteka roka utvrđenog natječajem.

Osim toga, u obrazloženju osporene odluke ponovo su izostali razlozi iz kojih bi bilo vidljivo zbog čega koncesija nije dana tužitelju. U odluci se, naime, samo iznosi tijek postupka, a uopće se ne obrazlaže zašto nije prihvaćena prijava tužitelja, čime je ponovo povrijeđena odredba čl. 209/2. Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91), prema kojoj obrazloženje rješenja, između ostalog, sadržava i razloge zbog kojih nije uvažen koji od zahtjeva stranaka te pravne propise i razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kakvo je dano u dispozitivu.«

Us-2847/2004, 6. lipnja 2008.

KATASTAR – stranka – denacionalizacija

Pravilnik o katastru zemljišta (NN 28/00 i 68/03).

Osoba koja je pokrenula postupak radi povrata oduzete imovine sukladno odredbama Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (NN 92/96, 92/99, 39/99, 42/99, 43/00, 131/00, 27/01, 34/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02) ima svojstvo stranke u postupku provedbe promjena u katastru nekretnina na temelju odredbi Pravilnika o katastru zemljišta (NN 28/00), ako su te nekretnine ujedno i predmet naknade za oduzetu imovinu.

»Postupak koji je prethodio donošenju osporenog rješenja proveden je u povodu zahtjeva tužitelja radi provedbe parcelacijskog elaborata izrađenog od geodetskog izvođača K. d.o.o.

Prvostupanjsko je tijelo zaključkom od 21. lipnja 2002. prekinulo postupak sukladno odredbi čl. 20/3. Pravilnika o katastru zemljišta (NN 28/00) prema kojoj se promjene iz stavka 1. toga članka koje se ne mogu provesti

u katastru zemljišta bez prethodne provedbe u zemljišnoj knjizi provode u katastarskom operatu na temelju geodetskog elaborata nakon primitka odgovarajućeg rješenja zemljišnoknjižnog suda, po službenoj dužnosti.

Odredbom stavka 1. istoga članka Zakona propisano je da se promjene glede broja, položaja, oblika, površine, načina korištenja i namjene katastarskih čestica, koje imaju za posljedicu upise u zemljišnoj knjizi u okviru istog zemljišnoknjižnog tijela, u katastarskom operatu provode na zahtjev stranke.

Nakon što je Općinski sud u O., Zemljišnoknjižni odjel, rješenjem Z-1659/02 od 19. svibnja 2003. dopustio promjenu podataka, oblika i površine kulture zč. 811/1 i zč. 812, poništavanje gr.č. 377 u novonastale, i to zč. 811/1 park od 850 m³ i zč. 812 zgrada i dvorište od 849 m³ upisane u zk. ul. 787, k.o. V., vlasništvo Grada O., doneseno je prvostupanjsko rješenje.

Prvostupanjskim rješenjem od 29. ožujka 2004. u katastarskom operatu k.o. V. mijenjaju se podaci o zemljištu, i to u posjedovnom listu br. 839 korisnika Grada O. k.č.br. 811/1 i 812 i u posjedovnom listu br. 1000 korisnika N. K. za 1/14 dijela, M. P.-H. za 2/14 dijela, M. H. za 2/14 djela, S. K. za 1/14 dijela, S. M. za 2/14 dijela, M. S. za 2/14 djela, P. J. za 2/14 dijela, R. R. za 1/14 dijela i I. R. za 1/14 djela č.zgr.br. 377 te parceliraju na novonastale k.č.br. 811/1 i 812 na način kako je to navedeno u izreci toga rješenja.

Žalbu su izjavile u ovom upravnom sporu zainteresirane osobe, a tuženo je tijelo u povodu žalbe proglasilo ništavim prvostupanjsko rješenje na temelju odredbe čl. 267. t. 4. Zakona o općem upravnom postupku, jer je postupak parcelacije proveden bez zahtjeva stranke, a prema shvaćanju tuženog tijela, tužitelj nije mogao biti stranka u postupku u smislu odredbe čl. 49. Zakona o općem upravnom postupku.

Prema odredbi članka 49. Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91 i 103/96), stranka je osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak ili protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku.

Ocjenjujući zakonitost osporenog rješenja, Sud za sada nije mogao otkloniti prigovore iz tužbe, jer se prema ocjeni Suda osobi koja je pokrenula postupak radi povrata oduzete imovine sukladno odredbama Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (NN 92/96, 92/99, 39/99, 42/99, 43/00, 131/00, 27/01, 34/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02) ne bi mogao otkloniti pravni interes, odnosno status stranke, u postupku provedbe promjena u katastru nekretnina koje su ujedno i predmet naknade za oduzetu imovinu.

Stoga je u postupku nakon ove presude potrebno utvrditi je li tužitelj podnio zahtjev za provođenje postupka u smislu čl. 64. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine i za koje nekretnine.«

Us-5952/2004, 3. srpnja 2008.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO – pravna osoba – aktivna legitimacija

Čl. 6/1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04 i 178/04)

Čl. 30/1. t. 3. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92 i 77/92).

Pravna osoba koja je u prvom stupnju rješavala o komunalnoj naknadi nije aktivno legitimirana za osporavanje drugostupanjskog rješenja kojim se u povodu žalbe predmet vraća na ponovni postupak, jer nije povrijeđeno neko njezino pravo ili pravni interes utemeljen na zakonu.

»Odredbom čl. 6/1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04 i 178/04) propisano je da odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, za komunalne djelatnosti iz čl. 3/1. t. 1., 2., 3., 4., 7., 8. i 9. te 11. u dijelu koji se odnosi na održavanje groblja i krematorija, može se pravnim osobama iz čl. 4. toga zakona povjeriti da u sklopu djelatnosti radi koje su osnovane općim aktima uređuju određene odnose, rješavaju u pojedinačnim upravnim stvarima o pravima, obvezama i odgovornosti fizičkih i pravnih osoba te obavljaju druge javne ovlasti. Prema stavku 2. citiranog članka Zakona, protiv upravnih akata iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba upravnom tijelu županije odnosno Grada Zagreba nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva.

U konkretnom slučaju rješenjem I. županije, Upravnog odjela za lokalnu samoupravu i upravu, kl. UP/II-363-05/05-01/11, ur. br. 2163&1-09-/5-05-5 od 30. lipnja 2005., poništeno je rješenje tužitelja, U. P. d.o.o. za komunalne poslove, br. 1597/2004-RP od 17. ožujka 2004., kojim je tužitelj poduzeću C. d.o.o. iz P. odredio naknadu za priključenje na javni sustav odvodnje otpadnih voda te je predmet vraćen tužitelju na ponovni postupak.

Sukladno odredbi čl. 6. Zakona, odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave tužitelju je kao pravnoj osobi povjereno da u sklopu

djelatnosti radi koje je osnovan rješava u pojedinačnim upravnim stvarima o pravima, obvezama i odgovornosti fizičkih i pravnih osoba te je tužitelj sukladno navedenoj odredbi Zakona i čl. 26/2. Zakona donio rješenje o naknadi za priključenje na javnu kanalizaciju poduzeću C. d.o.o. iz P. Dakle, tužitelj je u konkretnom slučaju pravna osoba koja je, imajući u vidu naprijed navedenu odredbu čl. 6. Zakona, odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave ovlaštena na donošenje upravnog akta, ali mu donesenim upravnim aktom nije povrijeđeno neko pravo ili neposredni osobni interes utemeljen na zakonu, iz čega proizlazi da nije ni ovlašten pokrenuti upravni spor protiv citiranog rješenja drugostupanjskog tijela.

Naime, samo u slučaju iz čl. 2/3. Zakona o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92 i 77/92), kad je tijelo jedinice lokalne samouprave ili organizacije rješavalo u prvom stupnju o određenoj upravnoj stvari, a o žalbi protiv takvog akta rješavalo je tijelo druge jedinice lokalne samouprave odnosno organizacije, upravni spor može pokrenuti tijelo jedinice lokalne samouprave ili organizacije koje je rješavalo u prvom stupnju ako smatra da je drugostupanjskim aktom povrijeđeno njezino samoupravno pravo. Dakle, u takvom slučaju jedino jedinica lokalne samouprave koja smatra da joj je drugostupanjskim aktom povrijeđeno njezino samoupravno pravo može pokrenuti upravni spor.«

Us-7847/2005, 19. veljače 2009.

*Priredila Inga Vezmar Barlek**

* Inga Vezmar Barlek, sutkinja Upravnog suda Republike Hrvatske (judge at the Administrative Court of the Republic of Croatia)